

ת"פ 11985/08/18 - מדינת ישראל נגד פלונית

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 11985-08-18 מדינת ישראל נ' פלונית
לפני כבוד השופט איתן כהן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד
פלונית

הנאשמת

הכרעת-דין

**החלטתי לזכות את הנאשמת מהאישום בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה ממש;
ולבטל מחמת הגנה מן הצדק את האישום בעבירה של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו.**

כללי

1. נגד הנאשמת הוגש כתב אישום שעניינו **תקיפת בן זוג הגורמת חבלה ממש**, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"); **ותקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו**, עבירה לפי סעיף 273 לחוק.

2. ביום 11.10.2021 הודעתי על זיכוי של הנאשמת ובהתאם לסעיף 183(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 נקבע שהנימוקים ישלחו לצדדים בכתב, וזכות הערעור תימנה מיום שליחת הנימוקים.

עובדות כתב האישום

3. על פי עובדות החלק הכללי של כתב האישום, הנאשמת *** (להלן: "**המתלונן**") היו בני זוג למשך כשבועיים, וזאת כשלושה חודשים עובר לאירוע נושא כתב האישום.

ביום 17.08.2017 בשעה 23:30 או בסמוך לכך ברח' הנורית 106 בירושלים, תקפה הנאשמת אתהמתלונן וגרמה לו חבלה של ממש.

באותן נסיבות, בכניסה לבניין מגוריו, פגשה הנאשמת במתלון כשהוא מלווה באחותו ובאחייניו. הנאשמת התקרבה לאחייניו של המתלון וחיבקה אותם. משהבחינה במתלון, חסמה את דרכו, ירקה בפניו, ואחזה בציפורניה בחזהו. המתלון ניסה להדוף את הנאשמת בכוח, אולם הנאשמת המשיכה בהתנהגותה האלימה, נשכה את המתלון באצבעותיו ושרטה אותו בכף ידו, ובהמשך לכך שרטה אותו גם באזור הצלעות. כתוצאה מכך נגרמו למתלון סימני שריטות בחזה.

הנאשמת הזעיקה את המשטרה. שוטרים שהגיעו למקום עיכבו את הנאשמת ואת המתלון לתחנת המשטרה - מוריה. במהלך ההמתנה לחקירתה תלשה הנאשמת תמונות מהקירות והשליכה אותן על הרצפה. השוטר איציק איטח ניגש אל הנאשמת כדי להושיבה בכיסא, ובתגובה הפילה הנאשמת לרצפה את דבר המאכל שהיה בידו. השוטר החזיק את הנאשמת והושיבה, ובתגובה אחזה הנאשמת בציפורניה בגב ידו של השוטר וחבלה בו.

כתב האישום מייחס לנאשמת שבמעשיה תקפה את המתלון - בן זוגה לשעבר - וגרמה לו חבלה של ממש, וכן תקפה שוטר והתקיפה קשורה למילוי תפקידו כחוק.

תשובת הנאשמת לאישום

4. בהתייחס לאירוע הנוגע לתקיפת המתלון, השיבה הנאשמת שהיא והמתלון חולקים כניסה משותפת לביתם. לדבריה באותו יום הגיעה לפתח הבניינים וכאשר התכוונה להמשיך לעבר הבניין שבו היא מתגוררת, יצא לעברה המתלון וקילל אותה. הנאשמת מסרה שקיללה אותו בחזרה ואז תקף אותה המתלון בכך שקפץ עליה והיא מצדה ניסתה להודפו מעליה, וייתכן שכתוצאה מכך שרטה אותו או שחולצתו נקרעה. הנאשמת לא זכרה שירקה או שנשכה את המתלון.

בהתייחס לאירועים בתחנת המשטרה, מסרה הנאשמת שהייתה שיכורה מאוד ובמצב נפשי רעוע. הנאשמת אישרה שהתחצפה לשוטרים ושהתנהגה באופן שאינו ראוי. כאשר ניגש אליה השוטר איטח ביקשה ממנו לצאת לעשן והוא סרב לבקשתה, ואז מתוך כעס "העיפה לו" את פריכיות האורז שאחז בידיו. הנאשמת טענה שלא השליכה תמונות על הרצפה. הנאשמת לא חלקה על כך שנגרמה לשוטר שריטה, אולם טענה שלא התכוונה לתקוף את השוטר ושלא הייתה לה מודעות לכך.

אשר לתקיפת השוטר טענה גם לסייג זוטי דברים.

בשלב מאוחר יותר במשפט ובסיכומיה טענה הנאשמת שהייתה נתונה במעצר בלתי חוקי ויש לזכותה בשל כך מחמת הגנה מן הצדק.

גדר המחלוקת

5. המחלוקת בין הצדדים ממוקדת אפוא בשאלות הבאות:

האם תקפה הנאשמת את המתלון?

האם תקפה הנאשמת את השוטר?

האם מעצרה של הנאשמת היה חוקי?

ובהנחה שהייתה נתונה במעצר בלתי חוקי האם ישנה הצדקה לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק?

דין והכרעה

6. לאחר שבחנתי את הראיות שהובאו במשפט, מצאתי שיש לזכות את הנאשמת מתקיפת המתלון, לאחר שלא הובאו ראיות שדי בהן להרשעתה ברף הנדרש בפלילים. בהתייחס לתקיפת השוטר מצאתי שאף על פי שהנאשמת עשתה את שיוחס לה בכתב האישום ותקפה את השוטר, יש לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק בשל כך שהייתה נתונה במעצר בלתי חוקי למשך זמן ארוך ותוך התעלמות מהתנאים והחובות הקבועים בחוק.

7. אפרט את הנימוקים אשר עומדים בבסיס החלטתי.

אירוע תקיפת בן הזוג

8. כאמור החלטתי לזכות את הנאשמת מאירוע זה משלא הונחו לפניי ראיות מספיקות להרשעה.

9. המתלון לא העיד על האירוע. בדיון מיום 06.05.2021 לא התייצב המתלון לעדותו - בפעם השנייה - למרות שחתם על אישור מסירה כדן. באותו דיון לא נעתרתי לבקשת דחייה שנייה מטעם המאשימה תוך שעמדתי בהחלטתי על כך שהתיק נקבע לדיון לשם שמיעת עדות המתלון ושמיעת פרשת ההגנה. הצדדים התייצבו כשהם ערוכים לדיון. בית המשפט פינה זמן יקר והסתייע במערך תומך שכלל מקליטה אשר פרשה את ציוד ההקלטה באולם וקלדנית. כאמור גם בדיון קודם שהתקיים ביום 20.10.2020, לא התייצב המתלון לעדות. באותו דיון מסר ב"כ המאשימה כך: "לא הצלחנו לאתר את המתלון. הוצא נגדו צו הבאה בתיק אחר, ואנו יודעים שב-11.11.2020 הוא עתיד להתייצב בתיק אחר ואנו נאתר אותו". בכך שלא התייצב לשני דיונים בתיק זה וכך נהג גם בתיק אחר, זלזל המתלון בזמנם של הצדדים ובזמנו של בית המשפט וגרם לבזבז משאבים וכסף ציבורי. בהחלטתי קבעתי שצודק בא-כוח הנאשמת בהתנגדותו לדחייה, הן משום הזמן הניכר שחלף מאז שהוגש כתב האישום, והן משום עיניו הדין שנגרם לנאשמת בשל כך. מכל הנימוקים דלעיל ולאחר שהתרשמתי שאי התייצבות המתלון אינה נובעת מפחד, מחשש, מכך שהוא מאוים או מסיבה אחרת המצדיקה גילוי הבנה ואורך רוח, מצאתי שאין הצדקה להיעתר לבקשת הדחייה השנייה של המאשימה והחלטתי להמשיך בדיון כמתוכנן.

למרות שהמתלון לא העיד, עמדה המאשימה על הרשעת הנאשמת בתקיפתו בהסתמך על הראיות שהובאו במשפט.

להוכחת אשמתה של הנאשמת באישום זה הובאו הראיות הבאות:

א. דוח פעולה שערך רס"ר יעקב משמוש (להלן: "**השוטר משמוש**"),
סייר אשר הגיע לזירה לצורך טיפול באירוע (1/ת);

ב. דוח עיכוב של הנאשמת שערך השוטר משמוש (2/ת);

ג. הודעות הנאשמת במשטרה מיום 18.08.2017. ההודעה הראשונה
משעה 04:28 (3/ת), וההודעה השנייה משעה 07:22 (4/ת), והקלטות חקירותיה;

ד. תמונות המתעדות חבלה על גופו של המתלונן (6/ת). יש לציין כי
באסופת התמונות שהוגשה מצויות גם תמונות המתעדות חבלה על גופה של הנאשמת,
וגם תמונות המתעדות חבלה על גופו של השוטר איטח;

ה. דוח פעולה שערך סמ"ש אהרון יוסף וינגרטן (להלן: "**השוטר
וינגרטן**") (10/ת);

ו. מזכרים שערכה החוקרת ענבל לינה שטיין בעניין ניסיונות זימון אחותו
של המתלונן לחקירה (11/ת).

10. בדוח הפעולה (1/ת) מסר השוטר משמוש שכאשר הגיע למקום האירוע פגש במתלונן והבחין בשריטות
ובסימני אלימות על גופו. עוד מסר שהמתלונן סיפר לו שהרחיק את הנאשמת שהייתה שרויה בגילופין
מאחיזתו, והיא "התעצבנה" וחסמה את דרכו. המתלונן טען שבעקבות ויכוח תקפה אותו הנאשמת. עוד
טען שלא הרים יד על הנאשמת למעט הדיפתה ממנו.

בהתייחס לנאשמת נכתב בדוח בין היתר כך (ההדגשות הוספו):

"[...] הנ"ל נראית מתנדנדת ונודף מפיה ריח חריף של אלכוהול [...] מדברת לא לעניין, אומרת
שאוריאל הרביץ לה וכששאלתי מדוע הנ"ל אמרה שהיא לא יודעת, ביקשתי שתראה לי אם ישנם סימני
אלימות אך זו מסרה שכן והראתה לי את ידה, הבחנתי כי ישנו סימן מעט אדום אך לא מעבר [...]
הובאה לתחנת מוריה ללא התנגדות אך הנ"ל צועקת ובוכה [...] בהגעתי לתחנה נתתי להודיה לעשן
סיגריה לאחר שביקשה, כששוחחתי איתה הודיה מסרה שהיא הרביצה לו ותקפה אותו, כששאלתי אותה
למה עשתה זאת הודיה אמרה "כי אני אישה" אמרתי לה אז בגלל זה מותר לך? וזו הנהנה בראשה
..." [...]"

11. בדוח העיכוב (2/ת) שערך השוטר משמוש, בסעיף 5 תחת תגובת המעוכב, נכתב: "**כן הרבצתי לו**".

12. כאמור בהיעדר עדות מטעם המתלונן, תומכת המאשימה יתדותיה בהודאתה של הנאשמת לפני שוטר
הסיור. אף על פי כן לא מצאתי שניתן להרשיע את הנאשמת על סמך דבריה לשוטר מארבעת הנימוקים

שלהלן:

א. היעדר קונקרטיזציה:

אמרתה של הנאשמת שלפיה תקפה המתלון היא אמירה כללית ונעדרת פרטים קונקרטיים אודות התקיפה כגון: אופן התקיפה, הסיבה לתקיפה, נסיבות התקיפה, תוצאות התקיפה וכיו"ב. בכתב האישום יוחס לנאשמת שחסמה את דרכו של המתלון, שירקה בפניו, שאחזה בציפורניה בחזהו, שנשכה אותו באצבעותיו, וששרטה אותו בכף ידו ובצלעותיו. הודאתה לפני השוטר אינה כוללת את כל אלה. מכאן שבהיעדר קונקרטיזציה ופירוט של המעשים והנסיבות לא ניתן להוכיח את העובדות המתוארות באישום, ולא ניתן להרשיע את הנאשמת בעובדות כלשהן אשר משכללות עבירת תקיפה.

ב. האפשרות שהנאשמת הודתה בתקיפה אשר נועדה להתגוננות מפני המתלון:

דוח הפעולה (ת/1) מתעד דברים שאמרה הנאשמת לשוטר עוד טרם שאמרה שתקפה את המתלון. הנאשמת מסרה שהמתלון תקף אותה ואף הציגה לשוטר סימן אדום בידה אשר לטענתה נגרם לה כתוצאה מאלימות המתלון כלפיה. דהיינו באותה נשימה ועוד לפני שהודתה, מסרה הנאשמת לשוטר שהמתלון הוא שתקף אותה. מכאן שיתכן שכוונתה של הנאשמת הייתה לתאר את תגובתה לתקיפתה מצד המתלון.

חיזוק לתזה זו עולה הן מכתב האישום, הן מדוח הפעולה (ת/1), הן מהודעתה של הנאשמת במשטרה (ת/3), הן מהתמונות (ת/6), והן מהתיעוד הרפואי (נ/1).

בכתב האישום נכתב שהנאשמת היא זו שהזעיקה את המשטרה מה שמלמד שאין מחלוקת על עובדה זו.

בדוח הפעולה (ת/1) מתועדת פנייתה של הנאשמת למוקד 100.

בדוח (העשרה מספר 6) מתועדת שיחתה של הנאשמת עם המוקד בזו הלשון: "**המודיעה** (הנאשמת - א"כ) **מוסרת כי האקס שלה הרביץ לה לא מספרת בדיוק מה קרה, מציינת כי שבר לה את הפלאפון [...]**". עוד נכתב בדוח שכעבור 10 דקות התקשרה הנאשמת פעם נוספת למוקד וביקשה שתגיע נידת.

בהודעתה (ת/3) טענה הנאשמת שהמתלון תקף אותה בכך שדחף אותה והיה אליים כלפיה והיא הגנה על עצמה מפניו וניסתה להדוף את מכותיו. כשנשאלה בחקירתה אם שרטה את המתלון, השיבה: "**לא. יכול להיות. אני לא אשקר. הוא נתן לי הרבה יותר חבלות ממה שאני עשיתי לו. הוא זה שתקף אותי ראשון**" (ת/3 ש' 50-51). בהמשך לדבריה אלה, חזרה ועמדה על כך שלא תקפה את המתלון,

שהוא היה זה שתקף אותה ושהיא הגנה על עצמה ואף הגישה נגדו תלונה. במהלך חקירתה הציגה לחוקרת שריטות בידה הימנית שלדבריה נגרמו לה מתקופת המתלון.

תמונות (ת/6) מתעדות שריטות קלות בידה של הנאשמת.

תיעוד רפואי שהוגש מטעם ההגנה (נ/1) מלמד שלמחרת האירוע פנתה הנאשמת למוקד טר"ם שם טענה שהותקפה בידי חבר שלה ונחבלה בגופה. בבדיקתה נמצאו סימנים לשטפי דם ביד ימין, ברגל ימין, ובירך שמאל. הנאשמת שוחררה עם המלצה למעקב רופא מטפל, למנוחה, ולנטילת משככי כאבים במקרה הצורך.

בעדותה במשפט העידה הנאשמת שהמתלון היכה אותה באגרופים ובמכות, ואז עלתה לביתה כדי להזעיק את המשטרה (פרוטוקול עמ' 24). בהמשך עדותה חזרה על דבריה וטענה שהגנה על עצמה מפני המתלון וניסתה להדוף אותו מעליה. הנאשמת אישרה שייתכן שהמתלון נשרט כתוצאה מכך. הנאשמת הכחישה שירקה על המתלון (פרוטוקול עמ' 44-46).

בדוח פעולה שערך השוטר וינגרטן (ת/10) אשר הגיע לזירה יחד עם השוטר משמוש, נכתב שהשוטרים מצאו את הנאשמת בדירתה כשהיא שרויה בגילופין, ומדברת "לא לעניין". הנאשמת מסרה לשוטרים שהמתלון הכה אותה. הנאשמת הציגה לשוטרים את ידיה החבולות.

הנאשמת חזרה מספר פעמים על גרסתה שלפיה המתלון הוא שהכה אותה, מה שמציב סימן שאלה בנוגע לכוונתה המדויקת עת אמרה את דבריה לשוטר משמוש.

לפיכך בהיעדר אפשרות לעמת את גרסתה של הנאשמת וטענתה להגנה עצמית אל מול גרסת המתלון, לא ניתן להסתמך על הודאתה לפני שוטר הסיור כשהיא עומדת לעצמה, ומטעם זה לא ניתן להעניק להודאה משקל רב שיש בו כדי להוביל להרשעה.

ג. הנאשמת לא הוזהרה עובר לשיחתה עם השוטר:

הודאתה של הנאשמת נמסרה בתחנת המשטרה שעה שעישנה סיגריה ו"שוחחה" כלשון הדוח, עם השוטר משמוש. בחקירתו הנגדית נשאל השוטר משמוש על אופי השיחה, והשיב שלא מדובר היה בתשאול או בשיחה יזומה אלא בשיחה שהתפתחה תוך כדי שיצא עם הנאשמת לעשן, כפי שקורה פעמים רבות עם עצורים המגיעים לתחנה. כשנשאל אם הזהיר את הנאשמת השיב בשלילה, וגם כך השיב שלא היה צריך להזהירה.

בדוח העיכוב (ת/2) לא סימן השוטר משמוש שהודיע לנאשמת על זכותה שלא לומר דבר וכי דבריה עשויים לשמש ראיה בבית המשפט. כשנשאל על כך בעדותו השיב שלא סימן זאת כיוון שלא אמר

לנאשמת את הדברים.

בנסיבות אלה, ברי שלא ניתן להסתמך על הודאתה של הנאשמת שנגבתה בלי שהוזהרה על ידו קודם לכן. כידוע נגזרות זכות החשוד שלא להפליל את עצמו וזכות השתיקה שהיא רחבה יותר, מהחיסיון מפני הפללה עצמית וממנה נובעת חובת החוקר להבהיר לחשוד טרם שימסור את גרסתו כי אין הוא חייב לומר דבר שיפלילו. אזהרת החשוד נועדה אפוא לוודא שהחשוד ער לזכותו הבסיסית וכי יותר במודע ומרצונו החופשי על זכותו זו בעת מתן האימרה.

בע"פ 10049/08 **אבו עזא נגד מדינת ישראל** (23.08.2012) קבע ביהמ"ש העליון שאת האזהרה מכוננים ארבעה מרכיבים מצטברים כדלקמן:

- א. העמדת החשוד על כך שהוא אינו חייב למסור דבר העלול להפלילו;
- ב. העמדת החשוד על כך שכל דבר שיאמר עשוי לשמש ראיה לחובתו בהליך שיפוטי;
- ג. העמדת החשוד על כך שהימנעות מלהשיב לשאלות החוקרים עלולה לחזק את הראיות נגדו;
- ד. תיאור העבירות שבזיקה אליהן נחקר החשוד.

נמצא אפוא ששיחתו של השוטר משמוש עם הנאשמת, אשר לא קדמה לה אזהרה כאמור לעיל, קיפחה את זכויותיה.

עוד אוסיף שלא זו בלבד שמדובר בחובה על פי דין, אלא שחובה זו מעוגנת גם בנוהלי המשטרה. בסעיף 5 לפקודת המטא"ר 14.01.021 שכותרתה "**הודעות חשודים ועדים - רישומן ותרגומן**" שתחולתה מיום 26.11.2020, נקבע שכל שיחה של שוטר עם חשוד בביצוע עבירה פלילית בעניין הקשור לחקירה, תתועד בדרך שתשקף בצורה המהימנה ביותר את תוכן השיחה, בין בהקלטה ובין בזיכרון דברים. עוד נקבע בסעיף שאם מדובר בשיחה בין השוטר לחשוד אשר קשורה לעבירה אך אינה במסגרת החקירה ואינה שיחת בירור או תשאול, עליו להזהיר תחילה את החשוד כי דבריו עלולים לשמש ראיה נגדו, וכן לידעו בדבר זכויותיו. על השוטר לתעד את האזהרה בדרך שבה מתועדת השיחה. והוא הדין גם בהתייחס לשיחה שהחלה כשיחה שאינה קשורה לעבירה, אך במהלכה התברר שהיא קשורה לעבירה, על השוטר להזהיר את החשוד וליידעו בדבר זכויותיו מיד באותו שלב, כך על פי הנוהל.

נוסף על הבעייתיות שבאי אזהרת הנאשמת, לא ניתן לדעת כיום מה היה תוכנה המלא של השיחה ומה היה הנוסח המדויק של דבריה. כל שנותר הוא תיאור חלקי של שיחה בלתי פורמלית בין הנאשמת לשוטר הסיוע. משכך הם פני הדברים, יהיה זה בלתי הוגן ובלתי צודק לעשות שימוש בדבריה לשם הפללתה ויש לשקול לפסול את הראייה מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית. סמכות זו נגזרת מחובתו של בית המשפט לכבד את הזכויות המנויות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. העיגון הפסיקתי לסמכות

נקבע בע"פ 5121/98 **יששכרוב נגד התובע הצבאי** (04.05.2006) שם נפסק שלעיתים על בית המשפט לפסול ראיות שהושגו שלא כדין כדי להגן על הזכות החוקתית למשפט הוגן, שהיא זכות יסוד ונגזרת מכבוד האדם; וברע"פ 10141/09 **בן חיים נגד מדינת ישראל** (06.03.2012) שם נפסלו ראיות חפציות שנתפסו בחיפושים נעדרים סמכות שפגעו בזכות לפרטיות, מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית (ועיינו במבחנים שנקבעו שם).

לא אכריע בשאלה אם יש לפסול את הראייה אם לאו, הן משום שהדבר אינו נחוץ לשם הכרעה בתיק והן משום שהמאשימה לא טענה בעניין זה. אסתפק בכך שאומר שפגם זה עשוי להוביל לפסילת קבילותה של האמרה ולמצער להפחתה משמעותית במשקלה, ולצורך ההכרעה די במסקנה זו.

ד. הנאשמת הייתה שרויה בגילופין ובמצב נפשי מעורער:

אין חולק על כך שבלייל האירוע הייתה הנאשמת שרויה בגילופין. כך עולה בבירור מדוח הפעולה של השוטר משמוש שלפיו הנאשמת **"נראית מתנדנדת ונודף מפייה ריח חריף של אלכוהול...מדברת לא לעניין"**; מדבריה של הנאשמת עצמה בהודעתה ת/3 שלפיהם שתתה כוסית וויסקי; מדבריה בהודעתה ת/4 שלפיהם שתתה בקבוק קטן של וויסקי ועוד כוס וויסקי; מעדותה; ומדוחות ומזכרים שהוגשו.

בעדותה במשפט תיארה הנאשמת שהייתה שרויה במצב נפשי קשה לאחר שבאותו יום שבה מהלוויית חברה הטוב שהתאבד במהלך שירותו הצבאי, וסיפרה ששתתה אלכוהול יחד עם אחיו של המנוח והייתה **"שיכורה מאוד"** (פרוטוקול עמ' 24, 37).

בדוח הפעולה שערך השוטר וינגרטן (ת/10), אשר הגיע לזירת האירוע יחד עם השוטר משמוש, נכתב על הנאשמת כך: **"היא הייתה נראית בגילופין מתנדנדת ונודף ממנה ריח של אלכוהול והיא מדברת לא לעניין... בגלל שהיא לא הצליחה לעמוד על רגליה והתנדנדת כל הזמן... לאחר מכן לקחנו אותה לניידת תוך כדי שקובי מחזיק אותה בידיה בגלל שהיא מתנדנדת בהליכתה ושלא תיפול עלינו"**.

נוסף על אלה ממזכרה של החוקרת עינב בנוגע התנהלות הנאשמת בחקירה (ת/5), מסרה החוקרת שהנאשמת לא שיתפה פעולה בחקירתה, וזוהי וקמה מהכיסא מספר פעמים, ואף **"היו רגעים שבהם היא החלה לבכות ואז פתאום המשיכה לדבר"**.

וכך גם עלה במזכר שכתב המתנדב דוד בן נעים (ת/9) בהתייחס למצבה של הנאשמת באותו לילה. ובלשונו: **"העצורה הגיעה אלינו וניכר היה שהיא במצב נפשי לא טוב, היא השתוללה וצעקה, היא בכתה כל הזמן, קיללה"**.

השוטר איטח בהודעתו בנוגע לתקיפתו בידי הנאשמת (ת/7), מסר שבעת שישבה בחדר הייתה הנאשמת

"נסערת, בוכה, סהרורית, קמה יושבת הולכת חוזרת".

עולה אם כן שהנאשמת אמרה את דבריה לשוטר הסיור שלא בדעה צלולה ובעת שהייתה שרויה בגילופין, במצב נפשי קשה, כשהיא משתוללת וצועקת, בוכיה ונסערת, ומתקשה ללכת.

נוכח תיאורים אלה, ניטל כמעט לחלוטין המשקל שניתן לייחס לדבריה.

13. משקלם המצרפי של ארבעת הנימוקים דלעיל, מוביל למסקנה שלא ניתן להרשיע את הנאשמת על סמך דבריה לשוטר משמוש.

14. יתר הראיות שהוגשו אף הן אינן מספיקות להרשעת הנאשמת.

בדוח פעולה שערך השוטר וינגרטן (ת/10) אשר הגיע לזירה יחד עם השוטר משמוש, נכתב שהשניים פגשו את המתלונן בפתח ביתו. המתלונן מסר שהנאשמת חסמה אותו בכניסה לבניין והכתה אותו ועל גופו נראו סימני אלימות. אמנם המאשימה לא טענה זאת, אולם ניתן היה לטעון שמדובר באמרת קורבן אלימות לפי סעיף 10(1) לפקודת הראיות, אמרה שהיא בעלת מעמד עצמאי ומהווה ראיה לכאורה לאמיתות תוכנה. ברם המאשימה אינה יכולה להיבנות מראיה זו, הן משום שהיא נעדרת קונקרטיזציה, והן משום שלא התלבנה בחקירה נגדית בבית המשפט ועל כן לא ניתן להעריך את משקלה.

כך גם תמונות החבלה של המתלונן (ת/6) שבהן נראית שריטה מתחת לחזהו ושריטה על גב כף ידו אינן מספיקות להרשעתה של הנאשמת. בהיעדר עדותו של המתלונן, לא ניתן לעמוד על גרסתו ולקבוע כיצד בדיוק נגרמו החבלות, ולא ניתן להעריך את משקלה של גרסתו.

15. בהתחשב בכל אלה הגעתי למסקנה שהראיות שהובאו להוכחת תקיפת בן הזוג אינן מספיקות להרשעה.

אירוע תקיפת השוטר

16. על סמך הראיות שהובאו במשפט אני קובע שהנאשמת הכתה את השוטר איטח בידו וגרמה לכך שהפריכויות שהחזיק בידיו נפלו לרצפה; ולאחר מכן בעת שאחז באזיקה כדי להושיבה, לחצה עם ציפורניה על ידו ופצעה אותו קלות, ובכך עברה עבירה של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו.

גרסאות השוטרים

17. הודעתו של השוטר איטח הוגשה חלף חקירתו הראשית (ת/7); כן הוגש מזכר שכתב לאחר האירוע (ת/8).

בהודעתו מסר השוטר איטח שבעת ששמר על הנאשמת ועל מעוכבים נוספים, ביקש ממנה לשבת אך היא לא נענתה לבקשתו, קמה והחלה ללכת לכיוון היציאה. את המשך השתלשלות האירוע תיאר כך: **"בשלב מסוים היא החלה לתלוש דברים מהקיר במסדרון ולזרוק לרצפה וכשניגשתי אליה לשאול מדוע היא עושה את זה החזקתי חטיף ביד והיא העיפה לי את זה לרצפה. בתגובה לכך תפסתי אותה מאזיקי ידיה והושבתי אותה על הכיסא. בזמן זה היא לחצה עם הציפורניים שלה על היד שלי ופצעה אותי. היא עשתה את זה בכוונה. כתוצאה מכך ירד לי מעט דם ונראה סימן חבלה על ידי."**

בהודעה נכתב מפיו שהמתנדב דוד בן נעים ראה את התקיפה.

עוד נכתב מפיו שלאחר האירוע נרגעה הנאשמת מעט, ואחרי זמן מה ביקשה סליחה, אמרה שהיא מצטערת ושעבר עליה יום קשה לאחר שהשתתפה בהלוויית חברה.

כשנשאל מדוע הוא סבור שהנאשמת פגעה בו בכוונה, השיב שלחצה באמצעות ציפורניה על ידו בעת שתפס באזיקיה בלי שהיה צורך בכך.

בהתייחס לפציעתו מסר שלא נזקק לטיפול רפואי.

במזכרו (8/ת) חזר השוטר איטח על גרסתו.

תמונות החבלה של השוטר איטח (6/ת) מתעדות פצע קטן בידו.

בעדותו במסגרת חקירתו הנגדית חזר על גרסתו ומסר שהוא זוכר את לפיתתה של הנאשמת.

18. הודעת המתנדב דוד בן נעים, ששמר יחד עם השוטר איטח על הנאשמת ועל יתר המעוכבים, הוגשה בהסכמה חלף עדותו (9/ת). בהודעה מסר המתנדב בן נעים שהנאשמת הייתה נתונה במצב נפשי לא טוב, הרעישה מאוד במהלך ההמתנה, והשוטר איטח ניגש אליה וביקש ממנה לשמור על השקט. השוטר איטח החזיק בידיו שקית פריכיות, והנאשמת הכתה אותו בידו ואמרה לו שהיא רוצה לצאת לעשן. כתוצאה מהמכה נשרט השוטר באצבעו וירד לו מעט דם, אך הוא לא נזקק לטיפול רפואי.

כשנשאל אם הנאשמת התנצלה על התנהגותה השיב בחיוב: **"כן כמה פעמים אחר כך היא הביעה התנצלות, היא ביקשה סליחה מאיזיק והבטיחה שהיא תתנהג יפה ונראה שבאיזה שהוא שלב היא התאפסה..."**

גרסת הנאשמת

19. בהודעתה של הנאשמת אודות האירוע (4/ת) הודתה שתקפה שוטרים והתנצלה על המעשה. הסבירה שנלחצה מהסיטואציה, שלא הגיבה בהתאם, והודתה שאין סיבה גיונית למעשיה. כשנשאלה כיצד תקפה את השוטרים השיבה שאינה זוכרת, ובמילותיה: **"אני לא זוכרת איך תקפתי. אני מתנצלת שעשיתי להם**

דבר כזה. אני מודה בזה. תקפתי אותם אין לי שום סיבה למה תקפתי אותם פשוט אני הייתי במצב הזוי שהבן זוג שלי תקף אותי ועוד הגעתי לכאן ונלחצתי מאוד מכל הסיטואציה... אני מודה שתקפתי את השוטרים ואני אשא בתוצאות".

בהמשך נשאלה שוב מה עשתה לשוטר, והשיבה ששרטה את השוטר איטח בציפורניה כי רצתה לצאת לעשן. שוב התנצלה, הודתה שעשתה טעות והצהירה שתישא בתוצאות מעשיה. בהמשך לדבריה הוסיפה: **"רציתי לעשן סיגרית ואז ממש התעצבנתי ואז היו לו כזה קרקרים ביד שהעפתי לו ואז הוא ניסה לקחת אותי לכיסא וממש כואב לי מהאזיקים ואז התעצבנתי והכל בגלל השתייה. ואז שרטתי אותו...".**

דהיינו הנאשמת בהודעתה במשטרה הודתה בתקיפה, מסרה תיאור דומה לזה של השוטר איטח, והתנצלה על מעשיה.

20. בשונה מהודעתה במשטרה, בעדותה בבית המשפט טענה הנאשמת שאינה זוכרת מה בדיוק אירע. לשאלת ביהמ"ש השיבה שהיא זוכרת שהשוטר החזיק פריכיות בידו וכי יתכן שהן נפלו, אך טענה שלא תקפה את השוטר.

כשעומתת עם הגרסה שלפיה שרטה את השוטר בציפורניה הכחישה זאת. בהמשך לדבריה מסרה: **"אני רציתי ללכת, הייתי עם אזיקים, הוא הושיב אותי, מנע ממני ללכת ואני, יכול להיות, אני לא יודעת איזו תנועה אבל אני לא בנאדם אלים. בהתחשב בסיטואציה שהייתי נמצאת בה, יכול להיות שקרה דבר כזה, זה היה נטו מהתגוננות... זה לא היה מכוון... זה לא היה במטרה לשרוט את השוטר" (פרוטוקול עמ' 29).**

בחקירתה הנגדית עומתת עם הודעתה שבה הודתה בתקיפת השוטרים והסבירה ששהתה בתחנת המשטרה במשך שעות ארוכות ורצתה ללכת לביתה, וכי הייתה נתונה במצב נפשי רעוע (פרוטוקול עמ' 50).

בהמשך חקירתה הנגדית הכחישה שתקפה את השוטר, והכחישה שתלשה תמונות מהקיר.

כשעומתת שוב עם דבריה בהודעה שם הודתה בכך ששרטה את השוטר, השיבה שייתכן שאמרה את הדברים בשל המצב הנפשי הקשה שבו הייתה שרויה.

בהמשך לכך אמרה: **"שוב, אני לא זוכרת מה אמרתי אז, זה היה במצב נפשי מאוד מאוד קשה ואני לא תקפתי שוטר. יכול להיות שהדברים שאמרתי לפני שלוש שנים, אולי ככה הרגשתי באותו רגע אבל אני לא תקפתי אף שוטר. זה היה באירוע טראומתי, אני רק רציתי ללכת... יכול להיות שהשוטר, כשאני הייתי שיכורה, כדורים, בא ואמר לי "בואי רגע", בא ואמר לי "את תקפת אותי" ואני באותו רגע נבהלתי שאולי תקפתי שוטר? ולא תקפתי את השוטר, אני ניסיתי ללכת" (פרוטוקול עמ' 56).** בהמשך להסבריה הקודמים סיפקה הסבר נוסף וטענה שהשוטרים הבהילו אותה והאשימו אותה בתקיפת המתלונן.

21. עולה אפוא שהנאשמת הודתה בחקירתה בתקיפת השוטר אולם בעדותה חזרה בה מהדברים. הסבריה של הנאשמת לפערים בגרסתה, לא הניחו את דעתי. הנאשמת מסרה את גרסתה בחקירה מיוזמתה, מרצונה החופשי, באופן מפורט, בלי שהוכנסו מילים לפיה, ובלי שהופעל כלפיה לחץ כלשהו. גרסתה כללה הסבר למעשה, ותאמה את גרסת השוטר איטח וגרסת המתנדב בן נעים שאמנם הייתה מעט שונה אולם לא בפרטים מהותיים. הנאשמת חזרה על הודאתה מספר פעמים ואף התנצלה על מעשיה תוך שהצהירה שתישא בתוצאותיהם.

ממצאים עובדתיים ומשפטיים

22. על יסוד גרסאות השוטרים והחוזקים ההדדיים שנמצאו להן, ועל יסוד הודאת הנאשמת במשטרה, אני קובע שגרסת השוטרים אמינה. מנגד אני דוחה את גרסת הנאשמת בעדותה.

23. אשר להבדלים שנמצאו בין גרסת השוטר איטח לגרסת המתנדב בן נעים, מצאתי שאין מדובר בסתירות משמעותיות היורדות לשורשו של עניין ושיש בהן כדי לשנות מהמסקנה הסופית.

בעוד שלפי גרסת המתנדב בן נעים, נשרט השוטר איטח תוך כדי שהנאשמת הכתה אותו בידו "והעיפה" את פריכיות האורז שאחז בידיו; לפי גרסת השוטר איטח כאשר ניסה להושיב את הנאשמת בכוח בכיסא היא לחצה בכוונה עם ציפורניה על ידו ופצעה אותו.

בעוד שהמתנדב בן נעים לא סיפר על תלישת התמונות מהקירות והשלכתן לרצפה, השוטר איטח סיפר על כך.

אכן קיימים פערים קלים בין שתי הגרסאות, אולם מדובר בפערים טבעיים, אשר נגעו לעניינים שוליים, נבעו ממגבלות הזיכרון האנושי, מחלוף הזמן, ומזווית המבט והמיקוד של כל אחד מהשוטרים, ועל כן לא עוררו חשש לאמירת שקר.

24. בהסתמך על כל האמור לעיל, אני קובע שהנאשמת הכתה את השוטר איטח בידו וגרמה לכך שהפריכיות שהחזיק בידיו נפלו לרצפה; ולאחר מכן בעת שאחז באזיקה כדי להושיבה, לחצה עם ציפורניה על ידו ופצעה אותו קלות. ופשיטא שעובדות אלה משכללות עבירת תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו.

הגנה מן הצדק

25. כאמור אף על פי שהנאשמת תקפה את השוטר איטח, החלטתי לבטל את האישום בעניין זה מחמת הגנה מן הצדק בשל כך שהנאשמת הייתה נתונה במעצר בלתי חוקי למשך לילה שלם בתחנת המשטרה.

26. בע"פ 4855/02 **בורוביץ נגד מדינת ישראל** (31.03.2005) (להלן: "**ע"פ בורוביץ**") נקבע שאין לשלול אפשרות שהפגיעה בתחושת הצדק וההגינות תיוחס לא רק להתנהגות השערורייתית של הרשות אלא גם לרשלנותה או אף לנסיבות שאינן תלויות ברשות.

בפסק הדין אומץ המבחן התלת שלבי שנועד לבחינת הטענה כלהלן.

בשלב הראשון על בית המשפט **לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים** ולעמוד על עצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו של הנאשם.

בשלב השני על בית המשפט לבחון **אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות.**

בשלב השלישי יש לבחון **אם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום.**

27. בע"פ 6922/08 **פלוני נגד מדינת ישראל** (01.02.2010) נדון היחס בין תיקון 51 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "**חסד"פ**"), תיקון שבגדרו עוגנה דוקטרינת ההגנה מן הצדק בחוק כטענה מקדמית, ובין ע"פ בורוביץ דלעיל שניתן עוד טרם חקיקת החוק. בפסק הדין נקבע שאף על פי שלשונה של ההגנה בסעיף 149(10) לחסד"פ הוא: "**סתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית**", וניסוחה בע"פ בורוביץ הוא: "**פגיעה ממשית בתחושת הצדק וההגינות**", הרי שאמות המידה בחוק ובפסיקה אינן שונות באופן מהותי ויש להחיל את המבחן התלת שלבי דלעיל גם על טענה שנטענה בהסתמך על הסעיף החוק.

מכאן שיש לבחון את הטענה על פי המבחן התלת שלבי שנקבע בע"פ בורוביץ.

28. על אף שההגנה טענה שהנאשמת הייתה נתונה במעצר בלתי חוקי, המאשימה באופן תמוה משהו, לא בדקה את הטענות, לא הביאה תיעוד שהנאשמת נעצרה בהליך תקין ושמולאו כל החובות הכרוכים בכך, ולמעשה לא הביעה עמדה ברורה בנושא חוקיות המעצר.

המאשימה הודתה בכך שנפל פגם באי צירוף דוח המעצר. בסיכומיה טענה כך:

"**נראה שנכון שנפל פגם בכך שלא צורף דו"ח המעצר בעניינה אך נראה שגרסת הנאשמת ריפאה את המחדל לעניין אזיקתה, בכך שהסבירה כי הועברה מהחדר לאחר שהשתוללה, אם זה בצעקות או בדרך אחרת ונאזקה**"

מעבר להתייחסות צרה זו מיקדה המאשימה את טיעוניה בשלילת הקשר שבין המעצר הבלתי חוקי לכאורה ובין תקיפת השוטר.

בסיכומיה טענה כך: "**בכל מקרה, היא לוקה מהזכות להתנגד למעצר לא חוקי, וזאת מפני הסיבות הבאות. אחת, לא עולה כי היא ניסתה להתחמק או להתנגד למעצר לא חוקי, אלא התעצבנה כי לא מאפשרים לה לצאת לסיגריה... כמו כן, היא לא העלתה זאת בזמן אמת בחקירתה, היא לא אמרה את זה לשוטרים ולכן לא הייתה נתונה באותה מחשבה טוב' כפי שאפנה בהמשך לחומרים. שתיים, היא לא ניסתה לצאת אלא החלה להשתולל בתחנה, להפיל ולתלוש דברים מהקיר, ומשביקש השוטר להרגיעה היא תקפה אותו וגרמה לו לחבלה. ולא כחלק מהתנגדות או בריחה, אלא יזמה תקיפה בעת שהחזיק דבר מאכל בידיו, ללא כל התרעה מוקדמת. שלוש, ההתנגדות לא הייתה סבירה, כשכן גרמה לחבלה ולא באופן שמאפשר בריחה, אלא בכוונה לפגוע... ארבע, היא לא תיארה בשום שלב כי היא מרגישה**

במעצר לא חוקי, או לחילופין על רצון להתנגדותה למעצר עת שנחקרה במשטרה"

29. כל שהגישה המאשימה היה דוח עיכוב (2/ת) שממנו עולה שהנאשמת עוכבה ביום 17.08.2017 בשעה 23:29.

30. נשאלות אפוא השאלות הבאות:

מדוע ועל בסיס איזו סמכות חוקית הושארה הנאשמת בתחנה מעבר לשלוש שעות העיכוב המותרות בחוק שלא הורכו?

מדוע ובאיזו סמכות חוקית נאזקה הנאשמת בלי שנעצרה קודם לכן?

מדוע ובאיזו סמכות חוקית הושארה הנאשמת בתחנת המשטרה כשהיא מוחזקת בתנאי מעצר למשך לילה שלם שלאחריו הובאה לדיון בבית המשפט?

אם נעצרה הנאשמת מדוע לא הועברה למשמורת שב"ס כנדרש שם היו ניתנים לה תנאים מינימליים ונחוצים כגון מיטה לישון בה?

31. המאשימה לא בדקה את הדברים לעמקם כפי שמצופה ממנה לנהוג, לא הציגה לבית המשפט ממצאים ברורים בעניינם, ערפלה את המחדל תוך שטענה שמדובר רק באי צירוף דוח מעצר, ועל כן נותרו שאלות אלה ללא מענה.

32. כידוע, על פי סעיף 24 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: "**חסד"פ מעצרים**") על השוטר העוצר לזהות את עצמו לפני החשוד בציון שמו או כינויו הרשמי ותוך ציון היותו שוטר ולהציג לחשוד תעודת שוטר. נוסף על אלה, עליו להודיע לחשוד שהוא עצור ולהבהיר לו את סיבת מעצרו בהקדם.

על פי הוראות הסעיף, כל החובות ניתנות לדחייה אם מתקיימת אחת העילות המנויות בסעיף 24(ב), זולת החובה להודיע לחשוד על המעצר שהיא חובה שאינה ניתנת לדחייה. כל החובות הן תנאי לחוקיות המעצר.

33. על פי סעיף 25 לחסד"פ מעצרים, שוטר שעצר אדם ללא צו מעצר יביאו ללא דיחוי לתחנת משטרה ויעבירו ללא דיחוי לרשות הקצין הממונה על החקירות בתחנה, ובהיעדרו למפקד התחנה, ובהיעדרם לקצין הממונה על התחנה.

34. על פי סעיף 26 לחסד"פ מעצרים, יערוך השוטר העוצר, בהקדם האפשרי, דוח בכתב שבו יפרט את סיבות המעצר ואת עילת המעצר, לרבות העובדות ששימשו יסוד לחשד לביצוע עבירה.

35. על פי סעיף 27 לחסד"פ מעצרים, חובת הקצין הממונה לברר אם קיימת עילה חוקית למעצר. אם מצא שמתקיימת עילת מעצר, רשאי הוא, לאחר שהסביר לחשוד את שיקוליו, לעצור אותו. כך גם בסמכות הקצין הממונה לעצור אדם שהגיע לתחנת המשטרה מיוזמתו או הובא אליה כשאינו עצור.

36. על פי סעיף 28 לחסד"פ מעצרים, לא יחליט הקצין הממונה על מעצרו של אדם בלי שייתן תחילה לאותו אדם הזדמנות להשמיע את דברו לאחר שהזהירו כי הוא אינו חייב לומר דבר העלול להפיל, כי כל דבר שיאמר עשוי לשמש ראיה נגדו, וכי הימנעותו מלהשיב על שאלות עשויה לחזק את הראיות נגדו. הקצין הממונה מחויב גם לשמוע את סנגורו של החשוד אם נכח בתחנת המשטרה במעמד ההחלטה וביקש להשמיע את דבריו.

37. מחומר הראיות עולה שהנאשמת הובאה לתחנה כמעוכבת (ראה דוח עיכוב ת/2) ובשלב כלשהו הוחזקה בתנאי מעצר בתחנת המשטרה למשך לילה שלם כשהיא אזוקה. והכל בלי שהדברים תועדו לרבות נושא איזוקה שלא תועד מתחילתו, בלי שהודע לה על מעצרה כנדרש, בלי שהשטר העוצר ערך דוח מעצר, בלי שהובאה לפני הקצין הממונה על התחנה, בלי שהוזהרה כדין בטרם תאמר את דבריה לפני הקצין, בלי שנשמעו טענותיה עובר להחלטת הקצין, ובלי שהקצין החליט על מעצרה כנדרש בחוק לאחר שמצא שישנה עילה חוקית לכך.

38. המסקנה המתחייבת היא שמעצרה של הנאשמת היה מעצר בלתי חוקי שנמשך לילה שלם שבמהלכו הוחזקה בתחנת המשטרה, אזוקה, ללא מיטה, וללא תנאים סבירים ונחוצים להחזקתה במעצר, וכך אני קובע.

39. יישום המבחנים על המקרה שלפניי מעלה שבקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים שצוינו, יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגנות. בפרט אמורים הדברים כיוון שהנאשמת עברה את העבירה בעת שהמשטרה שללה את חירותה באופן בלתי חוקי, תוך התעלמות מהחובות והתנאים הקבועים בחוק, ותוך פגיעה קשה בזכויותיה.

בהתייחס לאפשרות לריפוי פגמים אלה באמצעים מתונים יותר מאשר ביטול כתב האישום, סבורני שלא ראוי יהיה לנהוג כך במקרה זה. שרשרת המחדלים שהובילו לתוצאה העגומה של מעצרה הבלתי חוקי, איזוקה שלא במסגרת מעצרה, משך הזמן הארוך שבו הייתה נתונה במעצר בלתי חוקי, והתנאים הבלתי סבירים שבהם הוחזקה, מחייבים להמחיש את מידת הפגיעה בנאשמת באמצעות אקט נחרץ אשר יבהיר באופן בלתי מסויג את חשיבות השמירה על כבוד האדם; ואת חשיבות ההקפדה על הפעלת סמכויות אכיפה כחוק ובפרט סמכויות אכיפה אשר פוגעות בזכויות יסוד מובהקות כגון הזכות לחירות.

מכל הטעמים דלעיל, החלטתי שיש לבטל את האישום הנוגע לתקיפת שוטר.

40. כאמור החלטתי לזכות את הנאשמת מהאישום בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה ממש;

ולבטל את האישום בעבירה של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו מחמת הגנה מן הצדק .

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, ט"ו חשוון תשפ"ב, 21 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.